

**Näkyväksi
tehty**

Näkyväksi tehty

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

Näkyväksi tehty

22.8.–12.10.2025

Lapin yliopisto

Taiteiden tiedekunnan henkilökunta

Kuraattori Marika Orenius

Toimittanut Leila Lipiäinen

Kuvat Marko Junntila

Graafinen ilme & taitto Sanna-Kaisa Kanerva

Painettu Lapin yliopistopainossa

Rovaniemellä syksyllä 2025

ISBN 978-952-337-512-3

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

Dekaanin puhe

Taiteiden tiedekunnan 35. juhlavuosi

Näkyväksi tehty -yhteisnäyttely kokoaa yhteen taiteiden tiedekunnan monipuolista taiteen ja muotoilun osaamista. Näyttely jatkaa jo perinteeksi muodostunutta henkilökunnan yhteisnäyttelyiden sarjaa.

Näyttelyn teema on tälläkin kerralla puhutteleva ja tärkeä.

Näkyväksi tekeminen auttaa tunnistamaan ja tunnustamaan osaamista, taitoa ja herkkyyttä.

Joskus se auttaa ymmärtämään, tutkimaan ja tekemään uusia löytöjä. Sitran osaamisen tunnistamisen pääviesti toteaa: “Osaaminen on itsessään arvokasta, ja sen huomaaminen ja näkyväksi tekeminen on merkityksellistä osallisuuden, toimijuuden, sivistyksen, hyvinvoinnin ja työllisyyden näkökulmista.”

Meillä kaikilla on myös psykologinen tarve tulla nähdyksi, kuulluksi ja kohdatuksi. Koen, että tähän tarpeeseen vastaaminen on erityisen tärkeää ja merkityksellistä.

Taiteen monet menetelmät antavat tähän mahdollisuuksia.

Runot tekevät elämää näkyväksi.
Arja Tiainen kirjoittaa kokoelmassa
Lapsilta kielletty (2012):

*“Unelmat täytyy totenttaa, tuskat kestää, viinat juoda, vuokrat maksaa, köyhiä puolustaa, vaaleissa äänestää.”
“Halaamme eteisessä kauan. Koirat innoissaan hyppelähtii. Isäntä saapui kotiin. Ojentaa viinit. Syömme hartaasti, sitten viemme koirat ulos. Ulkona on säätila. Hälläväliä mikä.”*

Nämä runot kuvaavat ja tekevät näkyväksi tavallista elämää.

Näyttelyn teokset ovat kekseliäitä ja oivaltavia. Ne käyttävät monenlaisia materiaaleja ja tekniikoita näkyväksi tekemiseen. Monen teoksen eteen voi pysähtyä pohtimaan.

Toivotan näyttelyvieraille ihanaa iltaa ja hyviä keskusteluja taiteilijoiden sekä näyttelyn kuraattorin kanssa. Kiitos, että olette tulleet avajaisiin.

Haluan kiittää näyttelyn kuraattoria, kuvataiteilija ja lehtori Marika Oreniusta. Kiitän myös yliopisto-

opettaja Leila Lipiäistä, joka on pitkään tuottanut tätä näyttelysarjaa. Suuri kiitos taiteilijoille, jotka ovat osallistuneet näyttelyyn.

Haluan nostaa maljan tiedekunnan juhlavuoden näyttelylle ja toivottaa samalla onnea tiedekunnalle.

*Satu Miettinen,
dekaani*

”Näkyväksi tekeminen auttaa tunnistamaan ja tunnustamaan osaamista, taitoa ja herkkyyttä.”

Kuraattorin puhe

Näkyväksi tehty

”Taiteellinen työskentely on tiedostamattoman ja fantasian näkyväksi tekemistä. Miten teen näkyväksi sen, mitä kuvittelen? Katsoessamme kuvaa voimme olla yhtä varmoja menneisyyden ja nykyhetken konstruktiosta – Roland Barthesin mukaan ne ovat molemmat fantasiamme varassa.” – Näin pohdin väitöskirjassani taiteellista prosessia viime vuosikymmenellä. Tuolloin löysin myös oman taiteellisen työskentelyni voiman ja vaikutuksen taiteen opettamiseen.

Fantázein tarkoittaa kreikan alkuperäiseltä merkitykseltään ’tehdä näkyväksi’ ja sillä voidaan myös tarkoittaa mielikuvitukseen perustuvaa taideteosta. Taiteilija, taiteen opettaja tai tutkija löytäneen kiinnostuksen kohteensa hyvin omaperäisellä tavalla. Hienointa itselleni se on silloin, kun huomaa kiinnittyväni johonkin ohikitävään hetkeen, josta syntyy uutta ajattelua tai uusi teos. Aivan kuin itsepintaisen aivoituksen – tai aistimuksen, pohdinnan, idik-

sen, käsityksen, mielikuvan, mietelmän, muistikuvan, uskomuksen, suunnitelman, aikomuksen, päähänpiston, aikeen – olisi pakko saada fyysinen muotonsa tässä näkyvässä maailmassa. Ohikiitävässä hetkessä koettu tai aistittu asia prosessoituu kuvittelukyvyyn eli fantasian kautta ehkä visuaaliseksi, äänelliseksi tai kirjalliseksi teokseksi.

”Näyttelyteoksen äärellä kävijä saattaa jakaa taiteilijan mielen tuotteen.”

Taideteos onkin jonkin sisäisen asian ilmentymä. Asia, tunne, aistimus tai sen kokemus, joka on totta vain sen kokijalle, tulee jaetuksi ja näkyväksi taiteen kautta. Näyttelyteoksen äärellä kävijä saattaa jakaa siis taiteilijan mielen tuotteen. Vastaanottajalla voi olla myös muita tulkintoja teoksesta kuin itse taiteilija oli koskaan ajatellutkaan. Niinpä taideteosten voima ja vaikutus ulottuvat teille tietymättömille. Samanaikaisesti teokset mahdollistivat myös alkuperältään yksityisen kokemusten jakamisen.

Näyttelyn nimi ’näkyväksi tehty’ viittaa myös taiteen pedagogikkaan ja ei-vielä-tiedetyn äärellä olemiseen. Taiteen alalla opettamista ja oppimista voidaan kuvailla monin tavoin kuten vuorovaikutuksena,

mahdollistamisena tai jakamisena. Sanaton yhteys opiskelijan taiteelliseen ajatteluun saattaa syntyä opiskelijan teoksen äärellä tai tarkemmin sanottuna sen kautta. Taideteos voi tehdä näkyväksi jotain sellaista mitä vielä äsken ei ollut tai ei tiedetty olevan.

Valittuani näyttelyn teoksen käynnistyi mielestäni ei-vielä-tilaan-rakennettu vuoropuhelu. Nyt se keskustelu on käynnissä itse näyttelysalissa, ja teosten kautta keskustelu jatkuu myös näyttelyn jälkeen. Näkyväksi tehty näyttelyn teokset ovat leikkisiä, kokeilevia, dokumentaarisia, herkkiä, yhteisöllisiä ja tutkivia kuten usean tekijän koko taiteellinen praktiikka. Erilaisista materiaaleista ja niiden yhdistelmistä on syntynyt maalauksia, taidegraafikkaa, ääntä, sanoja, veistoksia, liikkuvaa ja pysäytettyä kuvaa. Teoksien näkyvän ulkokuoren alla yllättää ajattelun, tekniikoiden ja materiaalien monimuotoisuus ja omaperäisyys, mikä onkin tämän näyttelyn vahvuus.

Kiitos kaikille osallistujille ennakkoluulottomuudesta ja avoimuudesta rakentaessanne näyttelyä kanssani. Kiitän professori Jaana Erkkilä-Hilliä kutsusta osallistumaan Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnan 35. juhluvuoteen ja sen näyttelyyn. Lämmin kiitos näyttelytoiminnasta vastaavaa Leila Lipiäistä tehokkaasta ja iloisesta seurasta sekä työn jakamisesta kanssani.

*Marika Orenius,
kuraattori*

Professorin puhe

Lähitaide näkyväksi – onko tulevaisuus paikallisuudessa?

Moni meistä taiteilijoista kantaa huolta ympäristöstä. Olemme tietoisia sekä sosiaalisen että ekologisen kestävyuden rajoista. Taiteiden tiedekunnan henkilökunnan näyttelyssä tehdään näkyväksi näkymätöntä tilaa, otetaan kantaa ja kannetaan vastuuta huomisen maailmasta. On kohtuullisen helppoa vastustaa ikuista kasvun ideologiaa ainakin periaatteellisella tasolla. On hienoa liputtaa lähiruoan ja paikallisuuden puolesta. Monelle meistä on jokapäiväinen onni, että tuossa vieressä virtaa joki, johon on mahdollista mennä uimaan. Vesi ottaa vastaan ja kantaa. Lähi- luonto hoitaa.

Olen kesän aikana miettinyt talouslaskua, vieraalla kielellä de-growthia, kohtuutaloutta, kulutuksen vähentämistä ja globaalin talouden yhteyttä taidemaailmaan. Talouslaskusta (*de-growth*) ei puhuta taiteen yhteydessä. Todennäköisesti laskuun ei ole juuri varaa, koska miinusmerkkinen talous on jo taiteilijoiden todellisuutta, mutta meidän olisi silti syytä pohtia, mitä käsite voisi taidemaailman yhteydessä tarkoittaa.

Taidemarkkinoilla liikkuu miljoonia, valuutasta riippumatta, mutta suurin osa taiteilijoista ei yllä edes vaatimattomaan toimeentuloon omalla työllään. Talouskasvu taiteessa ei saavuta kaikkia. Eivätkä kaikki taiteilijat usko kasvun ideologiaan.

Meitä on kehoitettu kansainvälistymään jo pitkään. Taiteelle on omat vientihankkeensa ja taiteilijan menestys mitataan usein kansainvälisellä tunnettuudella. Meitä siis koskevat samat talouselämän lait kuin muutakin elinkeinoelämää. Onko meidänkin tavoiteltava kasvua ja uskottava, että menestys on mitattavissa vain rahalla? Vai uskaltaisimmeko sanoa EI näkymättömille voimille, jotka uhkaavat rauhaa elää oman näköistä elämää, mahdollisesti suurten keskustien ulkopuolella? Liputamme lähiruoan ja paikallisten palveluiden puolesta osana arvokasta arkea. Voisiko tulevaisuus löytyä läheltä myös taidemaailmassa? Mitä voisi olla lähitaide ja olemmeko valmiita investoimaan siihen, tukemaan paikallisia taiteilijoita?

Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnassa on tehty jo 35 vuoden ajan yhteistyötä paikallisten toimijoiden ja ympäröivän luonnon kanssa. Paikallisuus Lapissa on laaja käsite ja lähitaide täällä voi ulottua useamman sadan kilometrin säteelle. Joskus täytyy mennä kauas päästäkseen lähelle. Helena Norberg-Hodge on

kirjoittanut onnellisuuden taloustieteestä ja paikalliskulttuurin merkityksestä ihmisen hyvinvoinnille. Hänelle, ruotsalaiselle kielitieteilijälle paikallisuuden ja perinteisten elintapojen arvo avautui Nepalissa. Meidän ei tarvitse lähteä niin kauas. Voimme mennä taiteilijoiden matkassa jokivarteen tai vanhojen tavaroiden kaupoille; kierrättää, kertoa edellisten sukupolvien elämästä. Meistä jokainen kantaa mukanaan omaa historiaansa ja katsoo sen kautta tulevaisuutta. Meillä on mahdollisuus sanoa ei globalisatiolle ja kuvitteellisille rahavirroille, jotka nousevat tornadojen kaltaisina ulkoavaruuteen. Me voimme sanoa, että lähellä on riittävän kaukana. Aina ei tarvitse lähteä, vaikka mielikin tekisi.

*Jaana Erkkilä-Hill,
kuvataiteen professori*

Teokset

Suvi Autio

| Nettles – now, then and forever, 2025 *Valokuva.*

Olen aina nauttinut kasvien tuntemisesta ja ajan viettämisestä niiden kanssa. Lapsena isoäitini opetti minua tunnistamaan kasveja ja opetti, kuinka nokkosia – ja monia muitakin kasveja – kerätään ja syödään. Kerran, kun hän kaatui pyörällä ojaan tien varrella, vitsailimme, että hän taisi nähdä siellä herkullisia nokkosia. Tämä tapahtui tietenkin vasta sen jälkeen, kun varmistimme, että hän oli kunnossa. Nokkonen oli silloin – ja on yhä – monien rakastama sen terveysvaikutusten ja kuitujen vuoksi, mutta toisten vihaama sen polttavuuden takia.

Nettles – now, then and forever koostuu kokeellisista valokuvista nokkosesta, kasvista, joka kasvaa monilla pohjoisilla alueillamme. Teos on tehty *lumen print*-tekniikalla, jossa alkuperäiset kuvat syntyvät valottamalla kasvi suoraan valonarkaan paperiin. Valotuksen jälkeen kuvat on skannattu ja niitä on editoitu. Kasvi säilyi ehjänä eikä vahingoittunut merkittävästi prosessin aikana. Tämä tekniikka tarjoaa kiehtovan näkökulman, joka auttaa ymmärtämään nokkosta omana itsenäisenä olentonaan.

Tom Engblom

| Still Life, 2025

Asetelma, sekatekniikka.

Lähtökohdat teoksille ovat moninaisia. Ne nousevat arkipäivän havainnoista: poeettisista, kriittisistä/ristiriitaisista tai kuvitelluista kohtaamisista. Ne ovat syntyneet maailmaa katsottaessa, muotoja tutkien ja materiaalien kanssa leikkien. Mutta teokset eivät ole aina kontrollissa, ne tekevät omia vekkuleita temppujaan.

Pienimmästäkin ajatuksesta syntyy muoto, joka usein jää roikkumaan työhuoneen nurkkaan odottamaan jatkoa. Objekti tarvitsee kaverin, ensin keskustelun vuoksi, sitten jännitteen muodostamiseksi teoksen osien välille ja lopulta teoksen avautumiseksi ympäröivään tilaan.

Tällä kertaa tuon näyttelyyn perinteiseen asetelman piiriin kuuluvan teoksen.

Jaana Erkkilä

| Spend time, not money

Linokaiverrus ja letterpress.

Mitä tehdä ajalla, joka meillä jokaisella on käytössämme syntymän ja kuoleman välillä? Monen aika kuluu ensin rahan tekemiseen ja sitten sen kuluttamiseen. Toisinkin voisi olla. Jospa rahan sijasta kuluttaisimmekin aikaa ja opettelisimme elämään rauhassa niin lajitoverien kuin toisten elollistenkin kanssa.

Selaan muistojani: ihmisiä, eläimiä, merkityksellisiä paikkoja lipuu käsieni lävitse, toistensa läpi kuultaen. Katselen uniani ja ajatuksiani, ihmettelen kummallista kudelmaa, joka rakentuu pala palalta katseltavaksi ja uudelleen elettaväksi.

Olen taiteilijana käsityöläinen, joka ajattelee kuvilla. Minulle on tärkeää tunkea materiaali, aineen olemus ja löytää tie ajatteluun tekemisen kautta. Usein ymmärrän vasta teoksen valmistuttua, mitä olen ajattellut, minkä aiheen parissa aivoni ovat askarrelleet.

Suuri koko aika- ja paikkasidonnaisissa teoksissa on kulkenut töissäni mukana 1990-luvun alusta lähtien. Suoraan seinään tehdyt teokset, jotka sitten häviävät, antavat mahdollisuuden katsoa lähelle ja kauas, niin ajallisesti kuin tilassakin. Haluan koetella taidegraafikan traditiota, teoksellisuutta, joka useimmiten on paperiin ja toistettavuuteen sidottu. Vedoksista on moneen, myös katoamaan. Tällä haluan korostaa taidegraafikan ilmaisullista voimaa ja sen joustavuutta yhtenä nykytaiteen muotona.

Timo Haanpää

| Bahco 87, 2024

Video, kesto 5:40 min.

Opetukseni pedagogiikka rakentuu usein projektipedagogiikkaan, jossa opiskelu on lähellä ammattimaista hands on -tekemistä yhdessä eri toimijoiden kanssa. Tanssielokuva on oivallinen lähtökohta opetella elokuvaamista, koska siinä elokuvallinen ilmaisu pelkistyy kykyyn kertoa liikkuvalla kuvalla tarinaa. Jo sanan *cinematography* etymologia liittyy liikkeellä kirjoittamisen merkityksiin. Tanssielokuva mahdollistaa myös hyvän tuotannollisen kokonaisuuden, johon voidaan yhdistää monia muita elokuvan tekemisen opettelu osa-alueita, kuten esimerkiksi leikkauksen ja ääni-ilmaisun.

Babco 87 -tanssielokuvan suunnittelu alkoi syksyllä 2023 tanssija Ida Teeren ajatuksista tehdä hahmoihin perustavaa tanssielokuvaa, joka jollain tavalla käsittelisi lempeällä huumorilla identiteettikysymyksiä. Ideointivaiheessa Ida Teeren kysymyksenä oli: voiko autokorjaamon työntekijä tulla korkokengissä töihin ja vaihtaa vasta hallilla turvakengät jalkaan? Oma ohjauksellinen lähtökohtanani oli tuoda elokuvallinen

kerronta, lokaation ja esineiden merkitykset ja roolit tanssielokuvalliseen ilmaisuun. Ida Teeri suunnitteli koreografiaa näiden pohjalta ja rakensimme tiiviissä yhteistyössä tarinallisen liikkeellisen suunnitelman.

Tanssielokuvan ilmaisulliseksi lähtökohdaksi haettiin vähäeleisyyttä ja tunnelmallisuutta.

Ohjaus Timo Haanpää

Koreografia Ida Teeri

Tanssijat Ida Teeri ja Elina Tähtelä
Kuvaus ja valaisu Emilia Rautio, Riku Keskipoikela, Laura Karjalainen, Aada Paaso-Rantala, Tommi Pikkuhookana, Kaisa-Mari Pokela, Severi Roivainen, Eeli Järvinen, Riina Tuhkasaari

Leikkaus Riku Keskipoikela

Äänileikkaus Laura Karjalainen

Värimääritys: Eeli Järvinen

Foleyt Laura Karjalainen, Eeli Järvinen, Riku Keskipoikela

Musiikki Jaakko Laitinen & Väärä Raha: ”Suo anteeksi”

Tuotanto Lapin yliopisto/Audiovisuaalinen mediakulttuuri 2024

Tuija Hautala-Hirvioja

| Talven törröttäjä syksy, 2024

Carborundum ja etsaus.

Vuosia olen ihaillut teiden varsilla ja rautatien penkoilla olevia talven huurruttamia koiranputkia ja muita kasvukautensa ohittaneita kasveja. Nuo sinnikkäät kasvit ovat tehtävänsä tehneet, kuivuneet mutta pysyvät pystyssä läpi syksyn, talven ja kevään. En muista, missä ja milloin kuulin nimen talventörröttäjät, joka onkin niitä hyvin kuvaava. Aloin etsiä tietoa näistä lumisen talvimaiseman kaunistajista.

Talventörröttäjät ovat itse asiassa ruohovartisia talvisiementäjiä. Kuivuttuaan jäykkäkartiset kasvit jäävät talveksi pystyyn ja varistavat siemenensä lumihangelle, mistä ne tuulien, sulamisvesien ja eläinten mukana kulkeutuvat uusille kasvupaikoille odottamaan kevättä ja alkukesää, itämistä ja taimien kasvua. Onpa toimiva lisääntymistapa.

En ollut tiennyt, että näiden joutomailla kasvavien, lähes rikkakasveina pidettyjen koiranputkien, maitohorsmien, mesiangervojen, pujojen, kultapiiskujen, nokkosten, piharatamojen, siankärsämöiden, takiaisten, ohdakkeiden ja pietaryrttien siemenet ovat Suomessa talvehtivien lintujen tärkeää ravintoa. Näitä ruohovartisia talvisiementäjiä on noin 200 eri lajia, eikä niitä kannata leikata vaan antaa niiden turvata lintujen talvehtimistä ja onhan näillä talventörröttäjillä oma esteettinen arvonsa.

Lähde: Huhta, Ari-Pekka: *Talventörröttäjät – Suomen luonnonvaraiset ruohot ja heinät talvella*. Tampere: Vastapaino, 2015

Mirja Hiltunen ja työryhmä Korinna Korsström-Magga & Ante Jalvela

| Rakas paikka – ráhkis báiki

Rakas paikka – rábkis báiki kokoaa kaksivuotisen yhteisötaideprojektimme ensimmäisten työpajojen elementtejä yhteen. Lähtökohtanamme on tuoda moniäänisesti näkyväksi muutoksen hetkiä kahdella paikkakunnalla Saamenmaalla, Kaarasjoella (Norja) ja Vuotsossa (Suomi).

Olemme tutkineet yhdessä paikallisten kanssa muutoksen merkityksiä ja vaikutuksia arjessamme, pysähtyneet tärkeiden paikkojen äärelle ja pohtineet omaa rooliamme muutoksen suuntaamisessa. Näemme, että taiteella ja kriittisellä nykyaikaisella kasvatuksella on merkittävä tehtävä kulttuurisesti monimuotoisten yhteisöjen osallisuuden ja toimijuuden tukemisessa nopeiden sosio- ja ekokulttuuristen muutosten keskellä.

Installaatiossamme kuullaan paikallisten omia tarinoita ja ajatuksia rakkaista paikoista. Työpajoissa tehdyistä korteista pürtyy esiin kulttuurisia merkityksiä ja toimia, arjen harrastuksia ja vahvaa yhteyttä ympäristöön. Laavuun rakentuu muuntuva tila äänimaiseman ja ruoteiden materiaalien kontrastisuuden kautta: perinteestä nykyhetkeen, lasten ja nuorten äänistä ikäihmisten kokemuksiin, pohjoissaamesta suomen- ja norjankieleen, ääni-installaatiosta fyysiseen tilallisuuteen. Teoksellamme haluamme tuoda esiin kohtamisen, keskustelujen ja jakamisen hetkien merkityksellisyyttä vuotsolaisten ja kaarasjokisten yhteisöjen, kanssataiteilijoidemme kanssa.

Rakas paikka – rábkis báiki -installaatio on ensimmäinen osa yhteisöllisten teostemme sarjaa osana Koneen Säätiön rahoittamaa Rievdan – Muutos: Yhteisöllinen taidekasvatus pohjoisten yhteisöjen tukena -hanketta.

Installaatio. Puolilaavurakenne, puu- ja muoviruoteet, postikortteja, siimaa, ongenkoukkuja, kaiutin.

Michael Marnin Jacobs

| City (e)Scape

Triptyykki. Hopeagelatiini.

I heard a story, it might be a story of fact or yet another low-level gripe about the city of Rovaniemi, the “largest” city in Europe.

The story goes as follows; some city big-shot believed that a ‘city’ is a city when there are no trees. Trees belong in the landscape. So, this all-wise individual convinced others of this and of the same perspective and what followed, might you ask? All trees along main street and the surrounding city tributaries were promptly pulled up, roots and all.

If back then trees were considered a city blight, today they are considered as essential to city life. Yet in this city, concrete still rules as if concrete is both the foundation and the pillar of a modern society.

Milla Johansson

| Hetki-lasikupit, 2024

Taidelasia.

Hetki-teossarja on syntynyt kiinnostuksestani kehittää lasin työskentelyä pohjoisissa olosuhteissa, joissa perinteinen lasinpuhaltaminen ei yleensä ole mahdollista. Sarjan pienet lasikupposet on valmistettu uunilasi-tekniikalla, menetelmällä, joka mahdollistaa lasin muotoilun hallitun sulatusprosessin kautta. Jokainen lasiteos on yksilöllinen, itse tehdyillä muoteilla toteutettu. Lasin muoto muistuttaa veden loiskahdusta: sitä ohikiitävää hetkeä, joka yleensä jää arjessa huomaamatta. Haluan pysäyttää tuon lähes näkymättömän tapahtuman ja tehdä sen näkyväksi.

Muotoilijana lähestyn teoksia kolmiulotteisesti – ne kutsuvat katsojaa tarkastelemaan itseään eri kulmista, valon mukana liikkuen, katseen viipyillessä yksityiskohdisa. Lasiteokset voivat toimia myös käyttöesineinä, esimerkiksi korujen säilytyksessä tai kattauksessa. Merkityksellinen muotoilu

ei ainoastaan puhuttele ja herätä tunteita, vaan voi helpottaa arkea ja tuoda esteettisen nautinnon osaksi jokapäiväistä elämää.

Näyttelyssä sirot lasiesineet saavat rinnalleen näyttävän, roikkuvan paperimassaveistoksen, joka on suurennos lasin muodosta. Se tuo esiin lasiteosten herkkyyden ja niiden muotokielen, tehden hauraasta voimakkaan ja näkymättömästä näkyvämmän. Teoskokonaisuus rakentuu näin myös vaikuttavaksi tilalliseksi kokonaisuudeksi.

Teossarja kehottaa pohtimaan, mitä tapahtuisi, jos hidastaisimme tahtia ja suunnaisimme katseemme ohikiitäviin hetkiin, niihin, jotka jäävät tavallisesti huomaamatta. Samalla se muistuttaa, ettei merkityksellisyys aina näyttäydy suurena tai äänekkäänä. Se kätkeytyy usein juuri siihen, minkä olemme oppineet sivuuttamaan. Pysähtymällä voimme ehkä nähdä, kuinka yksi pieni hetki voi avata näkymän johonkin tärkeään.

Timo Jokela ja Timo Haanpää

| Meän vapaa Ounas, 2025

Audiovisuaalinen ja materiaallinen installaatio tilassa.

Teoksemme lähtökohtana on Kittilän Könkään kylässä vuonna 2024 julkaistettu *Meän vapaa Ounas* – muisteluteos. Yhteisöllisesti toteutettu julkinen veistos on muotokuva sekä joesta että kylästä, tehden näkyväksi kyläläisten suhdetta heidän ekokulttuurinsa keskeiseen elementtiin – jokeen. Joki on muokannut kylän elämää ja alueen kulttuuria. Asukkaille joen muistelu on ollut identiteettityötä, joka puolestaan vahvistaa resilienssiä eli kykyä toimia muutostilanteissa.

Teoksen toteuttaminen yhdessä kyläläisten kanssa liittyi Ounasjoen suojelun muistamiseen, mutta se oli samalla myös kannanotto joen puhtaana säilyttämisen puolesta vesistöön suunnitellun laajamittaisen kaivostoiminnan uhkia vastaan.

Kyläläiset osallistuivat teoksen luomiseen monin tavoin: jakamalla tarinoita, hyödyntämällä omia taitojaan teoksen toteutuksessa ja juhlistamalla lopputulosta. Teoksen materiaalit, visuaaliset elementit sekä teoksen sisältämät vanhat valokuvat, esineet ja tekstit kertovat intra-aktiosta – kylän ja ihmisten yhteismuotoutumisesta jokensa kanssa.

Teoksen toteutukseen ja julkistamiseen liittyi yhteisöllistä toimintaa, jossa joen merkitys tuotiin näkyväksi uusille sukupolville ja uusille kyläläisille. Prosessin pohjalta syntyi myös 15 minuutin mittainen videoteos, jossa joki ”kertoo” yhteiselostaan kylän asukkaiden kanssa, mahdollistaen kokonaisuuden esittämisen myös kylän ulkopuolella digitaalisissa verkoissa.

Nyt nähtävä audiovisuaalinen ja materiaallinen installaatio on prosessin kolmas itsenäinen taideteos, jossa olemme yhdistäneet yhteisöllisen prosessin ja nykyaikaisen esittämistavat näyttelytilaan soveltuvaan muotoon.

Audiovisuaalinen toteutus

Timo Haanpää.

2025

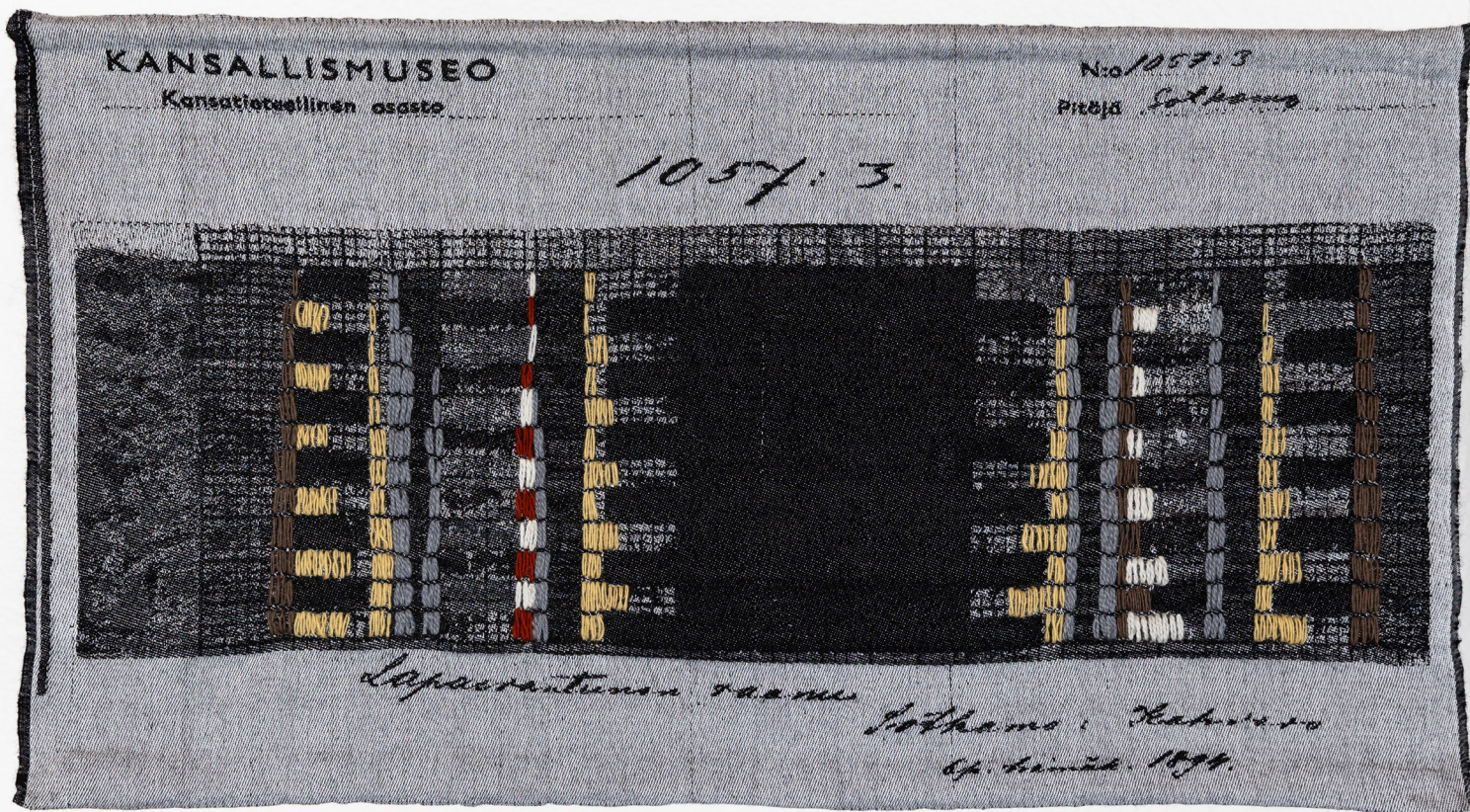
Anu Jormalainen

| Ku(u)lumisia keskellä – In the Middle, Life: Ku(u)lumisia I. 2025

Pigmenttivedos.

Aika kuluu ja kuluttaa. Voi kestää vuosia tai ihmiselämän, että pystyy vastaamaan yksinkertaiseen kysymykseen ”ihan hyvää, kiitos”. Ja tarkoittaa sitä.

Kaikkia kuulumisia ja kulumisia ei tehdä koskaan näkyviksi. Sisin kyllä tietää, mitä tai kuka sille kuuluu – ja mikä kaikki on kulunut. Valokuvasarjani *Ku(u)lumisia keskellä – In the Middle, Life (2025)* tosin vain kuiskailee. Tapahtumaketjuista, pienistä, lopullisista ja monimutkaisista tajuamisista. Usein tarkennus on tässä hetkessä, mutta kenties kaikkein ratkaisevimmat hetket tarvitsevat etäisyyttä asettuakseen osaksi elon suurempaa kuvaa.

Ritva Jääskeläinen

| Lapasrantunen, 2025 *Triptyykki, jacquard-kudonta, käsin kirjonta, raanutekniikka.*

Lapasrantunen-teossarja pohjautuu lapasrantunen-raanumalliin, jonka löysin Museoviraston nettisivuilta. Minua kiehtovat vanhat, historialliset esineet ja kansanperinne. Raanumalli on jo itsessään kiehtova esine, jonka ovat tallentaneet pahville maalaten suomalaiset arkkitehdit Victor Joachim Sucksdorff ja Yrjö Blomstedt vuonna 1894. Lapasrantunen-raanumalli on peräisin Kainuusta Sotkamon Kahverosta. Näitä raanumalleja on käytetty muun muassa hevosloimien valmistuksessa. Kiinnostuin raanumalista lisäksi sen vuoksi, että olen kotoisin Kainuusta. Teossarjassa tuon näkyväksi kansanperinnettä *jacquard*-kudonnan keinoin. Valmistin teokset *Lapasrantunen* ja *Sukkulat* nykyaikaisella tietokoneohjattavalla TC2-kudontalaitteella, sekä kirjoin käsin teosten pintaan värialueita. *Sukkulat*-teoksen alkuperäisen valokuvan olen ottanut Rovaniemen Kotiseutumuseolla. Lisäksi kudoin perinteiseen tapaan vipukangaspuilla lapasrantunen-raanumallin prototyypin.

Anniina Koivurova

| Tyhjät ajatukset, 2025

Keramiikka.

Oma kuvantekemiseni on heittäytymistä ja keskittymistä, jota käsi ja silmä ohjaa. Luottamus intuitioon on tärkeää: teen kuvia sekä spontaanisti seikkaillen kuin mietiskellen, antaen mielen vaeltaa hiljaa tekemisessä. Kuvataide on minulle käsillä ajattelemista ja tuntemista. Lopputulos on siten aina yllätys.

Käytän lukuisia eri tekniikkoja, ja haluan oppia uutta. Teokset liikkuvat niin abstraktien kuin esittävien aiheiden maailmoissa. Teen eri materiaalein piirroksia, maalauksia, grafiikkaa ja keramiikkaa, sekä installaatioita, videoita, virkkuutöitä ja kuvakudoksia.

Mustasavi kieltäytyi pysymästä ryhdissään. Se antoi painovoiman viedä, ja minä koetin sitä vastustaa, mutta savi voitti. Se ei halunnut selkeälinjaiseksi veistokseksi, jossa olisi asianmukaiset särmät ja suorat linjat. Se halusi olla kupruileva ja kolhuinen, jotenkin kallon kaltainen, ja niin se teki itselleen takaraivon ja vaativan leuan. Sen ajatukset tunkivat ulos kallon aukoista, kunnes lopuksi se vielä sylkäisi kurittoman pienen kielekkeen lähes keskelle päälakea. Se puhkui ja puhisi kaiken ulos.

Tanya Kravtsov

| Holders, 2025

Installation. Stoneware, wool dyed with madder root.

The sun, essential to all life, has held deep symbolic meaning across cultures – representing vitality, renewal, protection, and the cycles of life. It has been depicted through symbols such as circles, spirals, rhombuses, rosettes, star-flowers, crosses, and wheels – forms that reflect its movement, light, and cyclical nature. These motifs have appeared in sacred art, textiles, pottery, and ritual objects, serving as signs of life, protection, and cosmic harmony across diverse traditions.

Through my artwork, I explore solar symbols deeply rooted in my Slavic heritage, stitching with wool onto ceramic vessels that hold what cannot

always be seen or spoken: stories, memories, and energies. A vivid red recalls ritual embroideries throughout Slavic traditions. Each vessel becomes a small carrier of warmth, protection, and presence.

Both clay and wool are ancient, living materials, shaped slowly with patience and care. My practice highlights the value of tradition, slow making, and our connection to nature, offering a quiet reminder of what sustains us. I approach making as a way to connect – to materials, ancestral memory, and my own roots – seeking to bridge places and times through respectful exchange and the tender revitalization of what has been forgotten.

Leila Lipiäinen

| Pinta ja pinnan alla, 2025

Diptyykki. Pahka, huopa ja simpukka-ampelit.

Onpa outo tarjoiluastia, hirveän ruma. Kuka lie tehnyt näin kammottavan esineen. Ostan sen kirpputorilta ja puran sen osiin. Saan kaksi kaiverrettua pahkan puolikasta. Kaiverrettu puoli on sileä, mutta ulkokuori on piikikäs, kuin tunnistamaton merenelävä. Toinen osa on pienempi kuin toinen, mutta ihan yhtä ruma. Teen näistä kahdesta seinään kiinnitettävät teokset. Pahka on poratessa kovaa kuin kivi. Liitän niihin huopaa ja ompelen huopaan vielä lisää kammottavuutta, simpukka-ampellit, roikkumaan. Hyödynnän piikikkään ja rosoisen ja teen siitä yläpinnan. Esineenä se oli alapintana. Pinta on mielenkiintoinen, korostan siinä olevia korkeuseroja kevyesti valkoisella. Kyllä osaakin olla ruma ja mielenkiintoinen.

Elina LUIRO

| Rantautumisia, 2025

Installaatio. Villa, metalli ja ajopuu.

Ranta on välitila – veden ja maan, liikkeen ja pysyvyyden, odotuksen ja yllätyksen kohtaamispaikka. *Rantautumisia* tekee näkyväksi niitä hiljaisia hetkiä, jolloin jotain nousee pintaan: muisto, tunne tai mereltä saapunut esine. Teos rakentuu Pohjois-Norjan rannoilta löytyneistä aarteista ja merellisistä aineksista – ajopuusta sekä simpukoista, inspiroituneista muodoista, joita villalla tulkitsen.

Toisin kuin suunnitelmallisissa teoksissani yleensä, tässä työssä annan vallan sattumalle. Haluan kuunnella, mitä meri kertoo – mitä se nostaa rantaan, ja mitä ajatusten assosiaatiot sen mukana tuovat.

Teos on myös ele, joka tunnustelee kohtaamisen mahdollisuutta: meren ja ihmisen, muiston ja aineen, sattuman ja merkityksen välillä.

Annamari Manninen

| Muuttuva maisema (katoavaista), 2025 *Valokuvainstallaatio.*

Näkyväksi tehty on usein jotain katoavaa. Taideteoksella arkinen tai abstrakti asia voi myös saada näkyvän muodon ja pysähdyttää ilmiön äärelle.

Grönlannin matkan inspiroimassa *Muuttuva maisema (katoavaista)* -teoksessa valokuvainstallatioon on kuvattu jäätä lohkareina, meressä ja rannalla. Valokuvat on tulostettu lämpökirjoittimella kuittipaperille, niin että kuvat haalistuvat ja katoavat kuten sulavat, elävät ja katoavat jäät. Joka päivä ja joka tunti maisema näytti erilaiselta. Vuorovesi toi ja huuhtoi jäitä rannoilla, maisema saattoi muuttua vain hetkessä ratkaisevasti veden, jään, sateen ja tuulen vuoropuhelussa. Installatioon kuuluu kuvien päivittäminen, niin että teos elää kuten jäälohkareet grönlantilaisessa maisemassa kadoten ja ilmestyen. Samalla katoavat ja sulavat jäät tekevät näkyväksi muuttuvaa ilmastoa, yhtä aikaa vertauskuvallisesti ja konkreettisesti.

Kevään Grönlannin matkan inspiroimissa teoksissa pyrin taltioimaan näkyväksi maiseman muutoksen myös

Suomen keväästä Etelä-Grönlantiin. Samalla se konkretisoi matkan pituutta ja eri matkustusvälineitä, erilaisia maisemia ja todellisuuksia samassa ajassa. Siinä missä Suomessa voi matkustaa pohjoisesta etelään raiteita pitkin, on Grönlannin karulla ja harvaan asutulla saarella vain ilmaitse tai vesitse mahdollista edetä. Lintuperspektiivistä ja vesirajasta myös jäätiköiden ja jäälauttojen tarkastelu on parasta – läheltä ja kaukaa.

Satu Miettinen

| Teen puut näkyviksi, 2025 *Valokuva.*

Kuvissa on ihmisiä, joissa elää koivikko. Puuihmiset tekevät näkyväksi monilajista maisemaa, jossa ihminen on vain yksi laji. Ihminen ottaa oikeudekseen muokata maisemaa. Voisiko koivikko samalla tavalla muokata ihmistä?

Uusmaterialistisen tieteenfilosofian mukaan yhteenmuotoudumme luonnon kanssa. Emme ole erillisiä vaan tämä yhteenmuotoutuminen vaikuttaa siihen miten ja mitä olemme. Olemme puiden kanssa

yhtä, elämme toisistamme.

On tärkeää tehdä näkyväksi enemmän-kuin-ihmisen maailmaa sekä pohtia ihmisen ja ei-ihmisen suhteita. Täällä pohjoisessa vielä elämme etuoikeutetussa ympäristössä, muuttuvassa maisemassa, jossa näkyvät vuodenaajat. Tämä maisema vaikuttaa meihin. Se voi hoivata meitä, antaa voimaa ja maadoittaa.

Pystyisimmeko entistämään ja tekemään näkyväksi suhdettamme puihin ja niistä oppimiseen?

Piia Pystöjärvi

| Korallipitsi, 2025

Lasi, puuvilla, pellava.

Lähtökohdat teokselle syntyivät ajatuksesta, miten voisin yhdistää kovaan lasiin pehmeää tekstiilimateriaalia. Kiinnostuin testailemaan, miten nämä kaksi materiaalia voisivat kohdata erilaisuudellaan.

Lasin läpinäkyvyys muistuttaa myös hauraudesta, jota olen hakenut tehdessäni erilaisia tekniikkakokeiluja ohkaisilla puuvilla- ja pellavalangoilla. Virkkamalla ylisuurella koukulla ohutta lankaa sain kudoksen herkän pinnan, joka yhdistyy kierrätetyn, sulatetun pullolasin läpikuultavuuteen.

Näkyväksi tehty -teeman näen *Korallipitsi*-teoksessa muistutuksena merenpohjan herkstä kauneudesta. Pitsimäinen rakenne viittaa merenalaiseen kasvukostoon ja katoavaan luontoon, sen monimuotoiseen kokonaisuuteen, joka on yhtä aikaa vahva ja hauras.

Simi Ruotsalainen

| Bresnay le 18bre 1913, 2025

Mediateos.

Kuvataiteeni on minulle aina ennen kaikkea aktivismia, jonka kautta voin käsitellä valitsemiani teemoja ja tätä kautta vaikuttaa yhteiskunnalliseen keskusteluun, jota taiteen kautta käydään. Pohjoinen identiteettini ohjaa taiteellista ajattelua pohtimaan globaaleja asioita paikallisesta näkökulmasta, mutta on myös olennainen osa työskentelyäni, sillä teoksissani käsitelen valitsemiani teemoja nimenomaan tästä perspektiivistä. Taiteellisen työni teemoina ovat olleet viime vuosina erityisesti pohjoisen alueen ympäristöön liittyvät teemat kuten virtavesistöt ja maankäyttö sekä luonnon monimuotoisuuden säilyminen. Toisaalta käsitelen taiteessani usein myös vähemmistöihin ja moninaisuuteen liittyviä teemoja. Tällä hetkellä työskentelen enimmäkseen valokuva- ja videopohjaisten medioiden kautta, mutta tekniikka ei ole koskaan ollut taiteellisen työni ratkaiseva tekijä. Tässä näyttelyssä esillä oleva mediateokseni *Bresnay le 18bre 1913* käsittelee kuljettamisen ja kommunikaation ekologiaa, ajan kulumista sekä niiden historiallisia kerrostumia.

Matti Tainio

| Kadotuksessa (Kaarina), 2024 *Digitaalinen valokuva.*

Kadotuksessa-sarjan valokuvissa olen syvänmustan kankaan peitossa ja siten kadoksissa kuvasta. Toisinaan varjo paljastaa tasaisen mustan läiskän kolmiulotteiseksi kappaleeksi. Kuvat voi tulkita eleiksi, joissa pohditaan maailmaa ihmisen jälkeen.

Heikki Tuisku

| Junkkari HJ550 -laikkahakkuri, 2025. Junkkari HJ550 -tuoteplanssi.

Sekatekniikka, digitaalinen tulostus Heikki Tuisku.

Junkkari HJ550 on vuonna 2024 lanseerattu traktorikäyttöinen hinattava laikkahakkuri, jota käytetään lämpöhakkeen valmistukseen. Se on moniammatillisen tuotekehitystiimin tuotos ja minulla oli ilo vastata tuotteen teollisesta muotoilusta osana Junkkari Oy:n tuotekehitystiimiä.

Tuotteen muoto syntyi tutkielmana siitä, mikä on Junkkarin tuotteiden uudistunut muotokieli osana yrityksen laajempaa brändiuudistusta. Konseptivaiheen muotoiluehdotuksissa pilotoitiinkin samaan aikaan mm. uudistuneen tunnuksen sijoittelua, tuotteen värimaailmaa ja muita elementtejä, joiden avulla luotiin uniikki, erottuva ilme maailman johtavien työkonevalmistajien joukkoon.

Lopputuloksena syntyi täysin uudenlainen, kilpailijoista erottuva visuaalinen lähestymistapa siihen, miltä laikkahakkurit näyttävät lähitulevaisuudessa. Uudesti syntynyt muotoilu integroitiin osaksi yli 40 vuoden teknistä tuotekehitystyötä ja löydettiin uudenlaisia tapoja ratkaista käyttäjien ongelmia ilman kompromisseja toimiviksi todettuihin, olemassa olleille asiakkaille tärkeisiin ominaisuuksiin.

Työkoneiden muotoilua määrittävät käytännöllisyys ja tarkoituksenmukaisuus. Esteettiset ratkaisut ja viimeistely syntyvät aina toiminnallisuuden asettamisrajoissa. Harva tulee ajatelleeksi, että esimerkiksi helppokäyttöisyys, huollettavuus ja turvallisuus ovat asioita, joihin voidaan vaikuttaa positiivisesti juuri teollisen muotoilun avulla. Suomalaisesta muotoilusta puhuttaessa keskustelu siirtyy usein viime vuosisadan sisustusarkkitehtuuriin. Siksi on tärkeää tehdä näkyväksi, että suomalainen muotoilu on osa kaikkia teollisuuden aloja ja menestyvää liiketoimintaa; se on arjen estetiikkaa ja käytännöllisyyttä kaikilla elämän osa-alueilla, tässä ja nyt.

Niina Walter

| Hän on täällä taas, 2025 *Monoprint, kollaasi.*

Olen tehnyt monoprint-teokset gelligrafikalla, 240 g Canson-kartongille akryylimaalilla. Minua kiehtoo työprosessi, jonka tuloksena syntyy täysin uniikkeja vedoksia, ja jossa sattumalla on oma vaikutuksensa lopputulokseen. Painoprosessia voi varioida loputtomasti, eikä ole mahdollista tehdä kahta täysin samanlaista vedosta.

Painoprosessin aikana syntyy paljon vedoksia, mutta lopputulos ei ole aina suunnitellun mukainen, eivätkä kaikki vedokset ole itsenäisiä teoksia. Käytän esimerkiksi kartonkisapluunoita pintojen kuviointiin ja joskus käy niin, että sapluuna on visuaalisesti mielenkiintoisempi kuin sen avulla painettu pinta.

Periaatteenani on, etten heitä mitään prosessin aikana syntynyttä pois, vaan säästän sutut, testivedokset ja sapluunat mahdollisia myöhempiä käyttötarkoituksia varten. Esillä olevista teoksistani *Hän on täällä taas* on jämäpapereista koottu kollaasi.

Teosteni aihepiirit heijastavat tekohetken tuntemuksiani: oltiin kevään kynnyksellä, pyristeltiin irti pitkästä talvesta.

Odotin aikaa, jolloin saan kastaa varpaat lämpimään järviveteen laiturin päässä.

Vaikka kevät on kaunis ja herkkä, se on samalla voimakas, musertavakin. Aamulla verhonraosta tun-

keutuva valo oli kirkas ja raaka, ja se paljasti kesken-eräisen elämäni.

Myös maailman tapahtumat vyöryivät päälle kuin hyökyaalto. Päivä päivältä hurjempia uutisia. En halunnut avata uutissivustoa, katsoa sanomalehteä tai tv-uutisia – mietin, onko ihmiskunnalla enää tulevaisuutta.

Sitten kuulin muuttolinnun huudon kevättulvan kastelemalla pellolla. Kesä tulee kaikesta huolimatta.

Taiteilijat

SUVI AUTIO on rovaniemeläinen kuvataiteilija, kuvataidekasvattaja ja väitöskirjatutkija. Hänen teoksiaan on ollut esillä yhteisnäyttelyissä sekä Suomessa että kansainvälisesti. Taiteessaan hän tarkastelee ihmisen suhdetta materiaan, luontoon ja ympäristöön. Hänen työnsä teemoina toistuvat pohjoinen luonto, luontosuhde ja monilajisuus, jotka toimivat myös merkittävänä inspiraation lähteenä.

Aution taiteellisessa työskentelyssä heijastuvat usein yhteiskunnalliset epäkohdat, joita hän tuo esiin taiteen keinoin. Hänen ilmaisunsa on usein leikkisää ja pyrkii välittämään katsojalle naiivin, ihmettelevän näkökulman.

TOM ENGBLOM on rovaniemeläinen kuvanveistäjä ja Lapin yliopiston kuvanveiston lehtori. Hänet tunnetaan laajasta ja taidokkaasta materiaalien käytöstä videoista, valosta kuvanveiston moninaisiin materiaaleihin. Hän on valmistunut Lapin yliopistosta mediataiteen maisteriksi 2005.

Engblom työskentelee myös kouluttajana julkisen taiteen erityisasiantuntijan tehtävissä. Koulutus toteutetaan yhteistyössä Aalto-yliopiston, Helsingin Taideyliopiston ja Lapin yliopiston kanssa. Engblom toteuttaa julkisen taiteen koordinaattorin tehtäviä lähinnä pohjoisen alueella. Engblom on Suomen kuvanveistäjäliiton ja Lapin taiteilijaseuran jäsen.

JAANA ERKKILÄ-HILL on kuvataiteilija, tutkija ja Lapin yliopiston kuvataiteen professori. Hänen yli kolmikymmenvuotinen taiteellinen työskentelynsä koostuu eri taidegraafikan menetelmin toteutetuista teoksista. Puupiirroksiset ja linokaiverrukset ovat Erkkilän työskentelyssä keskeisellä sijalla, ja käden tieto, materian tuntu ovat hänelle tärkeitä elementtejä työskentelyprosessin aikana. Taidegraafikkona Erkkilä ei ole koskaan ollut suurten vedossarjojen tekijä, vaan keskittynyt etsimään teoksissaan visuaalisen kielen mahdollisuuksia. Lopputuloksen saavuttamiseen riittää yksikin onnistunut vedos lukuisten kokeilujen joukosta.

Erkkilä on opettanut kuvataidetta opiskeluvuosistaan lähtien. Viime vuosien aikana hän on paneutunut tutkimustoiminnassaan erityisesti taiteilija-pedagogiikkaan. Hän tutkii, miten aktiivisesti omaa taiteellista työtään harjoittavat taiteilijat opettavat taidetta, ja miten opettajan omaan taiteelliseen työhön liittyvä kokemuseräinen tieto siirtyy opiskelijoiden suodattamana heidän omaksi kasvualustakseen.

TIMO HAANPÄÄ toimii Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnassa yliopisto-opettajana audiovisuaalisen mediakulttuurin koulutusohjelmassa. Haanpään opetustoiminta painottuu elokuvauksen eri osa-alueisiin, käsikirjoittamiseen ja dokumenttielokuvaan.

Haanpään oma taiteellinen tuotanto keskittyy tanssi- ja dokumenttielokuvaan. Timo Haanpää on toiminut dokumenttielokuvissa kuvaajana, äänittäjänä ja ohjaajana.

Haanpää on tehnyt laajasti yhteistyötä Lapin tanssi- ja sirkusartistien ja tanssioppilaitosten kanssa itsenäisenä tekijänä, opetustuotantojen tuottajana ja ohjaajana. Esimerkkejä tuotannoista: Katariina Angeria (*Näytä mulle vihat*, 2016), Pauliina Jääskeläinen (*Surun askeleet*, 2017), Marjo Selin (*Tango*, 2020) Kaisu Karvinen (*Trapetsi*, 2022) sekä tanssikoulujen produktiot: Transcendent katukulttuuri yhdistys (*Heimo Infected*, 2021) ja Santasport Lapin Urheiluopiston tanssialan koulutus (C222, 2023, Ida Remsu).

TUIJA HAUTALA-HIRVIOJA on Lapin yliopiston emerita professori ja taidehistorian tuntiopettaja. Hän toimi professorina vuosina 2004–2022 tutkimusalanaan pohjoinen taide ja kulttuuri sekä suomalainen nykyaide Jenny ja Antti Wihurin rahaston kokoelmaan liittyen. Ennen professorikauttaan hän toimi Lapin yliopiston taidehistorian lehtorina (1995–2004), Aineen taidemu-seon amanuenssina (1986–1995), kuvataiteen opettajana Rovaniemellä (1984–1986) ja Jyväskylässä (1981–1982). Taiteen tekemiseen hän tutustui erikoistumisopintojensa yhteydessä Oulun opettajankoulutuslaitoksessa (1976–1979) sekä Jyväskylän yliopiston taidehistorian maistere-riopintoihin (1979–1984) kuuluneiden grafiikan, maa-lauksen ja kuvanveisto kurssien kautta. Lisäksi hän on suorittanut vuodesta 2008 lähtien lukuisia taidekursseja sekä kuvataiteen perus- ja aineopinnot Lapin yliopistossa.

MIRJA HILTUNEN on kuvataidekasvatuksen profes-sori, taiteilija ja tutkija, joka on yli kolmenkymmen vuoden ajan kehittänyt kriittistä nykykuvataidekasvatusta poh-joisissa yhteisöissä. Hän on kiinnostunut taiteen mah-dollisuuksista osallisuuden ja toimijuuden tukemisessa yhteiskunnallisten ja ekokulttuuristen muutosten aikana. Hiltusen teoksissa tekijyys on usein jaettua. Taidetoi-minnassa performatiivisuus, paikkojen ja materiaalien kantamat merkitykset ja niiden yhdistyminen henkilökoh-taiseen, yhteisön ja ympäristön tarinaan, saa usein akti-vistisen muodon. Installaatioissaan ja videoteoksissa hän pyrkii tuomaan esille yhteismuotoutumista, koskettamaan hetkellisyyttä ja tekemään myös katoavaisuutta näkyväksi. Hiltusen teoksia on ollut esillä yhteis- ja ryhmänäytte-lyissä Suomen lisäksi Ruotsissa, Norjassa, Islannissa, Shetlannissa, Venäjällä, Tšokeissa, Kreikassa, Maltalla, Kanadassa ja Alaskassa.

MICHAEL MARNIN JACOBS is an artist and arts educator, living and teaching the photographic arts in Finland since 1990 until the present.

Born in Bogotá, Colombia 1958. Family moved to San Francisco, California (USA) in 1969. Began industrial and advertising photography studies at the City Collage of San Francisco, continuing photography studies at San Francisco State University in photojournalism, fine arts and visual anthropology, graduating in 1985.

For the past seven years his artistic concentration has been on visualizing absence, a type of ghost hunting, with focus on the geography of history, cultural annihilation, generational trauma transference, examining both the private and public consequences of historical events. For further reading go to his doctoral dissertation (defended on 6.6.2025), *The Weight of Absence*. <https://landa.ulapland.fi/handle/10024/66554>

As a photographic artist, Michael Marnin Jacobs currently works primarily through the analogue monochrome medium and primarily but not exclusively with the larger 9x12 cm and 20x25 cm format cameras and films.

As a photographic educator his stance is that photography can be approached as a holistic practice, always sensitive to the idea and aesthetic world and welcoming newer technologies and approaches, without throwing the artistic baby out with the bathwater.

JALVVI MARI ANTE, ANTE JALVELA on saamelainen taiteilija, säveltäjä, muusikko ja taidekasvattaja. Hän toimii monialaisesti ympäri Suomea ja Sápmia osana erilaisia produktioita ja hankkeita, milloin äänen, milloin kuvan parissa.

MILLA JOHANSSON on yliopistonlehtori, tutkija ja muotoilija, joka on erikoistunut arktiseen muotoiluun ja kestäväen kehityksen kysymyksiin. Hän on keskeinen vaikuttaja arktisessa lasimuotoilussa ja sen opetuksessa Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnassa, tehden tiivistä yhteistyötä luovan lasialan toimijoiden kanssa kansainvälisesti. Hänellä on laajalti kokemusta kansainvälisistä muotoiluprojekteista ja näyttelyistä muun muassa Tromsø, Milano, New York.

Hänen väitöstutkimuksensa tarkastelee pohjoisia näkökulmia ja arktisten materiaalien vaikutusta tulevaisuuden tuotemuotoilussa. Hän pohtii arktisen muotoilun kysymyksiä erityisesti merkityksellisen lasimuotoilun keinoin. Johanssonin taiteelliset teokset ottavat usein kantaa ajankohtaisiin arktisiin ilmiöihin ja nostavat esiin kestäväen tulevaisuuden teemoja. Hän muokkaa kuumaa lasia pohjoisilla materiaaleilla kuten lumella ja poronsarvilla. Johansson kehittää arktista lasimuotoilua kansainvälisesti vaikuttaen.

millajohanssondesign.wordpress.com
IG: @milla_johansson_design_

TIMO JOKELA on Lapin yliopiston kuva-
taidekasvatuksen emeritusprofessori. Hän on
johtanut Arktisen yliopiston Arctic Sustainable
Art and Design -verkostoa ja toiminut UArctic
Chair of Art, Design and Culture -tehtävissä.

Jokelan kiinnostuksen kohteena ovat poh-
joisten kulttuurien, taiteen ja luonnon väliset
suhteet. Hän on toiminut useiden alueellisten,
kansallisten ja kansainvälisten taideperustais-
ten tutkimushankkeiden johtajana. Näissä
hankkeissa taiteita, opetusta ja oppimista on
lähestytty kehittämisen näkökulmista.
Jokela toimii aktiivisesti ympäristö- ja yhteisö-
taiteilijana, käyttäen usein luonnonmateriaaleja
– kuten lunta, jätää ja puuta – sekä pohjoisen
ja arktisen alueen paikallista kulttuuriperintöä
teostensa lähtökohtina. Hän on toteuttanut
useita näyttelyitä, julkisia teoksia sekä ympä-
ristö- ja yhteisötaideprojekteja Suomessa ja
ulkomailla.

ANU JORMALAINEN toimii valokuvauksen yliopisto-opettajana Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnassa.

Lisäksi Jormalainen on maailman pohjoisiin ja arktisiin festivaaleihin erikoistunut vapaa kulttuurijournalisti, kriitikko sekä valokuvaaja, jonka ura alkoi sanomalehti Lapin Kansassa syyskuussa 2010. Hän on käynyt juttu- ja/tai opintomatkoilla kaikissa pohjoisen napapiirin ylittävissä maissa – Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Venäjällä, Islannissa, Grönlannissa, Kanadassa ja USA:ssa, sekä Huippuvuorilla (Norja) ja Färsearilla (Tanska).

Ytimeltään Jormalainen on ennen kaikkea etsijä, joka kuvajournalistina tutkii ja tulkitsee reaalimaailmaa. Valokuvataiteilijana hän nauttii vapaudesta kuvitella toisin: etsii ihmeitä, äärettömiä tarkennuksia, ikuista valoa ja reittejä olevaisuuden näkyville ja näkymättömille puolille – hahmotellen samalla maailmoja maailmojen takana.

RITVA JÄÄSKELÄINEN on tekstiilitaiteilija ja -muotoilija. Hän toimii tekstiilialan yliopisto-opettajana Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnassa muoti ja tekstiilisuunnittelu -koulutusohjelmassa. Jääskeläistä kiinnostaa taiteellinen ilmaisu tekstiilitaiteen keinoin ja käytettyjen materiaalien tuominen taiteelliseen kontekstiin ja käyttötarkoitukseen. Hänen mukaansa tekstiilitaiteessa kiehtovaa ovat materiaalituntu ja pintojen moninaisuus. Jääskeläinen pitää tärkeänä vanhan kunnioittamista sekä perinteen säilyttämistä. Hänen tekstiiliteoksensa syntyvät usein vanhojen tavaroiden ja suvun tarinoiden inspiroimina. Teosten lähtökohtina toimivat valokuvat, joiden hetkellistä tunnelmaa Jääskeläinen pyrkii vangitsemaan teoksiinsa. Jääskeläinen yhdistelee teoksissaan erilaisia materiaaleja ja tekniikoita. Usein teos ”elää” työskentelyprosessin aikana saaden uusia muotoja ja ideoita. Jääskeläinen työskentelee kankaankudonnan, jacquard-kudonnan, vapaan konekirjonnan, käsinkirjonnan, paperitekstiilitekniikan ja tekstiilimaalauksen keinoin. Jääskeläinen on osallistunut kansallisiin ja kansainvälisiin yhteisnäyttelyihin sekä esitellyt teoksiaan yksityisnäyttelyissä.

finnishdesigners.fi/portfolio/ritva-jaaskelainen/

IG: [@ritnjaaskelainen](https://www.instagram.com/ritnjaaskelainen)

ANNIINA KOIVUROVA on toiminut niin taidehistorian, nykytaiteen, taiteen ja kulttuurin sekä kuvataidekasvatukseen opetus- ja tutkimustehtävissä Lapin yliopistossa vuosina 1997–2020 sekä Rovaniemen taidemuseon aluetyön amanuenssina vuosina 2020–2023. Vuodesta 2023 hän on toiminut taidehistorian professorina, opetus- ja tutkimusalana moderni ja nykyaide kuvataidealan ja muotoilun viitekehyksessä. Hänen tehtävissään painottuu arktisen ja pohjoisen taiteen tutkimus.

Taiteellisessa työskentelyssään Koivurova on osallistunut lukuisiin yhteisnäyttelyihin, toteuttanut muutamia yksityisnäyttelyitä sekä myös kuratoinut yksin ja yhdessä taidenäyttelyitä.

KORINNA KORSSTRÖM-MAGGAN taiteilijuus kiinnittyy yhteisölliseen taidetoimintaan ja taideopettajuuteen. Hänen toimintaympäristönsä on pohjoisessa saamelaisalueella. Paikkasidonnaisissa yhteisöllisissä installaatioissaan ja näyttelyissään luonto, yhteisöt ja ihmisten arkielämä pääsevät päärooliin.

TANYA KRAVTSOV is an artist and doctoral candidate in the Faculty of Art and Design at the University of Lapland. Originally from south-western Siberia, she has made her home in Rovaniemi since 2016. Her artistic and research interests include art-based research methods, traditional and contemporary craft, connectedness with nature, and traditional ecological knowledge. She explores various media, including painting and slow crafts such as embroidery and pottery. She has been working as a designer in the VillaInno project (2023–2026).

LEILA LIPIÄINEN on kuvataiteilija ja Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnan näyttelytoiminnan yliopisto-opettaja. Hänen teoksiaan on ollut nähtävillä näyttelyissä vuodesta 1988 niin kotimaassa kuin ulkomailla Virossa, Latviassa, Venäjällä, Norjassa, Ruotsissa, Unkarissa, Ranskassa, Portugalissa ja Walesissa. Vuosina 1988-1997 hän opetti taide- ja kulttuurikasvatusta Sodankylässä keskiasteen oppilaitoksissa. Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnassa hän on työskennellyt vuodesta 1997, vuodesta 2015 näyttelytoiminnan yliopisto-opettajana ja kokeellisen grafiikan opettajana. Hän on Lapin taiteilijaseuran, MUU ry:n ja Suomen Taidegraafikkojen jäsen. Leila Lipiäisen teoksia on yksityiskotien lisäksi Jenny ja Antti Wihurin rahaston kokoelmassa Rovaniemen taidemuseossa, Rovaniemen kaupungin kokoelmassa, Sodankylän kunnassa ja Arctic Resort Kakslauttasessa.

ELINA LUIRO on taiteilija-muotoilija, jonka taiteellisessa työskentelyssä näkyvät monialaisuus sekä monimenetelmällisyys. Taustaltaan Luiro on teollinen muotoilija ja kuvataidekasvattaja, ja hän liikkuu niin taiteen, taidekäsityön kuin muotoilun rajapinnoilla, eri tekniikoita ja materiaaleja luontevasti yhdistellen. Teoksissa korostuvat luonnonmateriaalit, sekä pohjoisen ympäristön ja elonkirjon herkkä läsnäolo. Taiteiden tiedekunnassa Luiro on toiminut yliopisto-opettajana syksystä 2020 alkaen. Opetustyön ohella hän toimii myös VillaInno-hankkeessa asiantuntijana.

ANNAMARI MANNINEN on kuvataideopettaja, taidekasvatuksen tutkija ja kuvataiteilija, joka toimii lehtorina kuvataidekasvatuksen koulutusohjelmassa. Hän on osallistunut ryhmänäyttelyihin 2001 alkaen ja pitänyt muutamia yksityisnäyttelyitä. Taiteen tekijänä hän kokee olevansa ennen kaikkea piirtäjä, jolle ajatus- ja kokemusten kuvallinen ilmaisu on aina ollut osa itseä. Tekemisessä kuitenkin vuorottelevat ja sekoittuvat digitaaliset välineet kiinnostuksesta valokuvaan, mediaan ja tarinan kerrontaan sekä materiaaliset installaatiot ja käsintekeminen piirtäen, maalaten ja perinteisin taidegrafikan painotekniikoin. Taidekasvatuksen tutkiminen ja pedagogiikan opetus on johtanut yhteisöllisten, osallistavien, taiteen oppimista ja merkityksiä tarkastelevien teosten toteutukseen. Yksin ja yhdessä teosten tekeminen toimii ilmiöiden tarkasteluna ja merkitysten ilmaisuna, vuoropuheluna ja näkökulmien esiintuomisena.

SATU MIETTINEN on taiteiden tiedekunnan dekaani (2018–) ja palvelumuotoilun professori (2016–) Lapin yliopistossa. Hän on toiminut myös taideteollisen muotoilun professorina vuosina 2011–2016. Hänen palvelumuotoilun oppituolinsa on ensimmäisiä Suomessa. Satu Miettinen on kehittänyt aktiivisesti palvelumuotoilun opetusta ja tutkimusta. Hänen opetuksensa ja tutkimuksensa keskittyvät palvelumuotoilun, sosiaalisen muotoilun, teollisen muotoilun, käyttäjäkeskeisen suunnittelun ja taidelähtöisen tutkimuksen alueille. Hän on myös monitaiteilija, joka hyödyntää työskentelyssään muun muassa ekofeminististä valokuvaa, videota, tekstiiliä, sosiaalisesti sitoutunutta ja aktivistista taidetta. Hänen taiteellinen toimintansa keskittyy arktisiin ja pohjoisiin sekä marginaalissa olevien alueiden kysymyksiin.

PIIA PYRSTÖJÄRVI työskentelee yliopistonlehtorina Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnassa muodin ja tekstiilisuunnittelun koulutusohjelmassa. Hänen erityisosaamistaan ovat tekstiili- ja tilasuunnittelu. Taiteentekijänä Pyrstöjärvi on suunnittelija-muotoilija, jonka työskentelyssä kädentaidot ja taide ovat aina olleet vahvasti läsnä.

Pyrstöjärvi inspiroituu havainnoimalla ja aistimalla erilaisia ympäristöjä etsien pintojen, valojen ja varjojen mahdollisuuksia muodon sekä käytettävyyden rinnalle. Taiteellisessa työskentelyssään hän kokeilee luovasti ja ennakkoluulottomasti erilaisia materiaaleja ja valmistusmenetelmiä. Hänen tekstiilitaiteessaan värit ovat keskeinen ilmaisun väline. Suunnittelussaan Pyrstöjärvi testaa ja protoilee eri tekniikoilla. Hän on suunnitellut erilaisia tekstiilituotteita, käyttö- ja sisustustekstiileitä. Työssään hän ohjaa monialaisesti muotoiluopiskelijoita. Opettajana hän on osallistunut useisiin yhteisnäyttelyihin sekä tekstiili- ja tilasuunnitteluun liittyviin yhteistyöprojekteihin.

SIMI RUOTSALAINEN on rovaniemeläinen mediataiteilija ja valokuvaaja. Hän on koulutukseltaan taiteen maisteri, työskentelee taideaineiden yliopisto-opettajana sekä tekee väitöstutkimusta omaan taiteelliseen työskentelyynsä ja taideaktivismiin liittyen. Viime vuosina hän on keskittynyt erityisesti videotaitteeseen, joka on usein animaatio- ja valokuvapohjaista ja sisällöltään yhteiskunnallista. Hän on työskennellyt erityisesti Lapin alueeseen liittyvien

ympäristöaiheiden parissa, joista hänelle läheisiä ovat erityisesti vesistöt, luonnonkalakannat sekä Lapin turismin ekologisuus. Mediateoksissaan hän yhdistää valokuvaa, animaatiota ja videokuvaa sekä tekstipohjaista materiaalia. Visuaalisesti Ruotsalainen rakentaa usein teoksensa kerroksellisesti ja hänen valitsemansa tekniikat ja työtavat ovat aina alisteisia teoksen konseptille, sisällölle ja niihin liittyville vaikuttamisen päämäärille.

MATTI TAINIO on pääasiassa estetiikan kentällä työskentelevä taiteilija-tutkija. Hän on valmistunut taiteen tohtoriksi Aalto-yliopiston taiteiden ja suunnittelun korkeakoulusta vuonna 2015. Taiteilijana Tainio on toiminut 1990-luvulta alkaen ja tutkijana 2000-luvun alkupuolelta. Hänen kiinnostuksensa keskiössä on kokonaisvaltainen ja moniaistinen esteettinen kokemus, jota hän on tutkinut urheilun ja taiteen tekemisen kokemuksissa sekä pimeyden kokemuksen kautta. Tainion taiteellinen työ liittyy usein tutkimukseen, vaikka tulokset esitetään usein toisistaan erillisinä. Työskentelyn lähtökohdista riippumatta Tainio on kiinnostunut enemmän teosten kokemuksellisesta ja käsitteellisestä sisällöstä kuin näyttävästä visuaalisuudesta. Tainion taide ei ole sidottu mihinkään tiettyyn mediaan, mutta viime aikoina erilaiset linssipohjaiset menetelmät ovat olleet hänen taiteellisen työnsä pääasiallinen väline.

HEIKKI TUISKU on teollinen muotoilija ja muotoilun koulutusohjelman yliopistonlehtori Lapin yliopistossa. Tuiskulla on laaja kansainvälinen työkokemus moniammatillisista tuotekehitysprojekteista teknologiateollisuudessa pääasiassa erilaisten työkohteiden ja hyötyajoneuvojen parissa. Opetuksessa hän hyödyntää tiiviitä yhteyksiään valmistavaan teollisuuden tuoden teorian rinnalle käytännönläheistä otetta muun muassa sarjavalmistukseen ja materiaalilähtöiseen suunnitteluosaamiseen liittyen.

Muotoilutyössä Tuiskua inspiroi jatkuvan parantamisen filosofia niin omiin taitoihin kuin suunniteltaviin tuotteisiinkin liittyen. Optimistinen tulevaisuusasenne ja usko siihen, että omalla tekemisellä asioista ja esineistä voi tehdä entistä parempia - ja maailmasta hiukan paremman -auttaa tarttumaan tuotekehitysprojekteihin aina uudella innolla.

NIINA WALTER on Rovaniemellä asuva graafinen suunnittelija, joka työskentelee Lapin yliopistossa kokemuksen muotoilun yliopistonlehtorina.

Walterin sukujuuret ovat Keski-Suomessa Äänekoskella ja Konginkankaalla. Walter valmistui taiteen maisteriksi Lapin yliopistosta vuonna 2003. Lisäksi hän on opiskellut kuvataidetta Limingan taidekoulussa. Walter työskenteli kymmenisen vuotta Lapin yliopiston viestintäyksikössä graafikkona ja ehti toimia myös Lapin yliopistokustannuksen kustannuspäällikkönä ennen muuttoa ulkomaille. Vuosina 2014-2018 Walter asui perheensä kanssa Hessenin osavaltiossa Saksassa.

Sanna-Kaisa Kanerva on rovaniemeläinen graafinen suunnittelija, joka on kiinnostunut erityisesti taittamisesta, käyttöliittymäsuunnittelusta, infografikasta ja runsaasta värien käytöstä. Inspiraatiota suunnittelutöihin löytyy varsinkin Lapin kauniista luonnosta.

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND